

Ikt.sz.: 139/2023

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Középkerti Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
OM:031056

Hajdúböszörményi Tankerületi Központ HC 1501

Székhely: 4220 Hajdúböszörmény, Erdély u. 37.

Elfogadva: 2023. augusztus 30.

Hatálybalépés: 2023. szeptember 01.

Visszavonásig érvényes

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
1. NEVELÉSI PROGRAM	5
1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	5
1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	7
1.2.1. Informális és nem formális oktatási – tanulási forma.....	9
1.2.2. A pedagógusok helyi feladatai	14
1.2.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	15
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	17
1.4.1. Egészségneveléssel összefüggő feladatok.....	17
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	22
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	23
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	24
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	25
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás.....	26
1.5.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, gyermek és ifjúságvédelem	27
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok...	29
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	30
1.7.1. A szülők közösségét érintő együttműködési formák	30
1.7.2. Pedagógusok együttműködése.....	32
1.7.3. Partneri kapcsolataink	32
1.7.4. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	33
1.8. A felvétel és az átvétel szabályai.....	35
1.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok.....	35
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	37
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	37
2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások.....	40
2.4. Informális és nem formális oktatási – tanulási forma.....	40
2.5. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	41
2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	41
2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	42
2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	43
2.8.1. A tanulók fizikai állapotának mérése	44
2.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése.....	45

2.9.1. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	48
2.9.2. Az írásbeli beszámoltatás formái.....	49
2.9.3. Tanulási eredményvizsgálatok	49
2.9.4. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	50
2.9.5. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	50
2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	51
2.11. A tanulók továbbhaladása	58
2.11.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	58
2.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	58
2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	58
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	59
2.14. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	59

BEVEZETÉS

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent - Györgyi Albert)

Intézményünk

Intézményünk a Középkert városrész egyetlen iskolája, amely már 1940 óta működik önálló iskolaként. A jelenlegi iskolaépület 2007-ben került átadásra.

A szakmai munkát kiemelkedő tárgyi feltételek segítik: számítástechnika tanterem, jól felszerelt könyvtár –ahol teljes munkaidőben foglalkoztatott könyvtárostanárral segíti a nevelő- oktató munkát-, 850 m²-es tornaterem, idegen nyelvi oktatóterem, 148 férőhelyes ebédlő, fejlesztő szoba, sportudvar, saját játszótér. A tanterekben számítógépek, interaktív táblák és projektorok segítségével folyik az oktatás. Helyben biztosított a fejlesztőpedagógiai foglalkozás, logopédiai foglalkozás, gyógytestnevelés ellátás.

A sportpálya és a játszótér megfelelő mozgási lehetőséget biztosít. Mindkettő közkedvelt a gyerekek körében.

Az iskola Pedagógiai programját a fenntartó által jóváhagyott közalkalmazotti létszámmal valósítjuk meg.

Nevelőtestületünk jól képzett, igényes és innovatív, ami kellő alapot biztosít a gyermekközpontú pedagógiai gyakorlat megvalósításához. A nevelő- oktató munkát egy fejlesztő pedagógus, két pedagógiai asszisztens, egy gyógypedagógus, egy iskolapszichológus, egy szociális segítő, egy rendszergazda, egy gondnok és két iskolatitkár segíti.

A pedagógusok nagy része folyamatosan vesz részt továbbképzéseken, így másoddiplomával, illetve több, végzettséget igazoló tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Az iskola alapítványa, a Hajdú Nemzedék Alapítvány és Diákönkormányzat működése segíti a hagyományok ápolását, a szabadidős programok, a pályázatok megvalósítását.

Célunk, hogy tanulóink szívesen tanuljanak nálunk, sikeresen elvégezzék az általános iskolát, és intézményünkéből kikerülve megállják helyüket a felsőbb iskolákban.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk, ahogy azt a neve is mutatja, kertvárosi övezetben fekszik. Az itt élő családok helyzetében nagy eltérések tapasztalhatók, így iskolánk pedagógiai filozófiájának kialakításakor figyelembe kell vennünk a tanulók családi háttérében mutatkozó széles spektrumú különbségeket.

Hisszük és valljuk, hogy minden gyermek képes arra, hogy a képességeinek megfelelő munka megtalálásával tudja a saját sorsát kézbe venni. Ehhez egészséges önértékelés, önbecsülés, szilárd, biztos ismeretek, pozitív erkölcsi attitűd, valamint a biológiai lét természetének megfelelő élet szükséges. Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik felismert értékeik birtokában képesek lesznek a folyamatosan változó világhoz alkalmazkodni, abban helytállni,

kialakul igényük és képességük arra, hogy ismereteiket önállóan is gyarapítsák. A két tanítási nyelvű képzésünkben tanuló gyermekeknek szilárd alapműveltséget, biztos alapkészségeket és egy alkalmazható, stabil idegennyelvtudás megalapozását célunk nyújtani.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Alapvető feladatunk egyrészt, hogy az iskolából szilárd alapismeretekkel kerüljenek ki tanulóink, akikben kialakul az önképzés igénye, alkalmassá válnak az önálló ismeretszerzésre, képessé válnak az összefüggések felismerésére, megértésére. Másrészt fontosnak tartjuk ezzel párhuzamosan tanulóink személyiségének fejlesztését, megfelelő értékrendjük kialakítását.

Minden tanulónknak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére, ezért kiemelt fontossággal működtetjük felzárkóztató tevékenységünket. Ezzel párhuzamosan lehetőséget biztosítunk a kiemelkedő képességekkel rendelkező tanulók tehetségének kibontakoztatására, annak gondozására.

Alaptevékenységünk:

Az iskolánkat választó szülők gyermekei részére az alábbi képzési formákat biztosítjuk:

- első évfolyamtól felmenő rendszerben magyar-német két tanítási nyelvű nevelés és oktatás
- első évfolyamtól általános tantervű nevelés és oktatás

Pedagógiai alapelveink:

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink jól érezhetik magukat
  - tiszteletben tartjuk tanulóink személyiségét és mások tiszteletére neveljük őket
  - egyéni képességeiket a nevelés-oktatási folyamatban figyelembe vesszük
  - diákjaik ismerik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudják, mit várunk el tőlük
  - minden gyermek számíthat a pedagógusok segítségére
2. Iskolánkban a tanulók személyiségének fejlesztése, korszerű ismereteik, képességeik, készségeik kialakítása és bővítése, önművelési technikák elsajátításának segítése a legfontosabb feladat. A harmonikus személyiségfejlődés magában foglalja a testi és lelki egészséget egyaránt.

3. A reális énkép kialakulásának segítése jelenti a megfelelő pályaválasztás alapját.
4. Az anyanyelvtudás fejlesztése mellett kiemelten fontosnak tartjuk az idegen nyelvek elsajátítását.
5. Az érzelmi intelligencia fejlesztése a szellemi intelligencia fejlesztése mellett elengedhetetlen.
6. Céljaink eléréséhez a szülőkkel történő partneri viszony kialakítása és folyamatos fenntartása alapvető.

Pedagógiai céljaink:

- Reális énképpel és önismerettel rendelkező, nyitott és elfogadó, önálló személyiségek kialakítása, fejlesztése.
- Egyértelműen megfogalmazott értékrend mentén történő nevelés.
- Önálló ismeretszerzés alapjainak megteremtése, technikáinak elsajátítása, sikeres továbbtanulás biztosítása. Élethosszig tartó tanulás alapjainak megteremtése.
- Ökológiai szemlélet kialakítása.
- Az anyanyelv és kultúra megbecsülése és ápolása, más népek kultúrájának tiszteletben tartása, idegen nyelvek elsajátításának igénye és képessége.
- Tanulóink váljanak képessé eredményesen részt venni a társadalom életében, életmódjukat tudatosan alakítani.

A két tanítási nyelvű oktatás célja:

- az idegen nyelv tanulásához fűződő pozitív hozzáállás kialakítása
- a képzésben részt vevő tanulók képessé váljanak német nyelven nemcsak magabiztosan kommunikálni, hanem gondolkodni is
- legyen rálátásuk a célország kultúrájára és civilizációjára
- alakuljon ki magabiztosságuk az idegen nyelvi kommunikáció terén

Céljainkat a kulcskompetenciák fejlesztésén keresztül valósítjuk meg:

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák

- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek:

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Az eredményes tanulás segítésének elvei:

- Tanulási környezet
- Egyénre szabott tanulási lehetőségek
- Képesség-kibontakoztatás támogatása

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

A céljaink megvalósítását szolgáló módszerek, eljárások és szervezési formák:

Munkánk fontos eleme a differenciálás, melynek során lehetőséget biztosítunk a tehetséges tanulóknak a kibontakozásra és a lemaradók felzárkóztatására.

A kompetencia alapú oktatás segíti a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. Korszerű pedagógiai módszerek, technikák alkalmazásával korszerű nevelést-oktatást szeretnénk biztosítani tanulóinknak.

Nevelő-oktató munkánkban a következőket részesítjük előnyben:

- a tevékenységközpontú módszerek, aktív tanulás, tanulói kompetenciafejlesztés
- az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységek szervezése;
- a játék és az eszközhasználat,
- a jó munkalégkör, a tanuló cselekvő és személyes tapasztalatszerzése;
- a hatékony, motiváló módszerek – pl. projekt módszer

- tanulói együttműködésen alapuló tanulási formák – kooperatív csoportmunka, (drámapedagógia, páros munka)
- digitális technológiával alátámasztott tanulási módszerek,
- differenciálás, egyénre szabott tanulási lehetőségek megteremtése.

Pedagógiai munkánk fontos része az önképzés, önművelés, a módszertani megújulás, képzéseken történő részvétel.

Fontosnak tartjuk:

- a belső továbbképzések vagy team munkák kiterjesztését egy-egy oktatási-nevelési problématerületre vonatkozóan,
- jó gyakorlatok átadását intézményen belül,
- szakmai munkaközösségek fokozottabb együttműködésének segítését,
- intézményi innováció érdekében szakmai megújulásokat tartalmazó tevékenységek segítését,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátásához kapcsolódó ismeretek elsajátítását, mint a tehetség felismerése és gondozása, a differenciálást segítő technikák elsajátítása.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás során alkalmazott tevékenységközpontú módszerek:

- *differenciált tanulásszervezést*- az egyéni haladást egyénre szabott feladatokkal biztosítjuk;
- *kooperatív technikákat*- a készség és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek egyszerre fejleszthetők.
- *projektmódszert*- ez komplex fejlesztési lehetőség. Változatos módszerek és eszközök alkalmazása során jut el a tanuló sikerhez a tanulásban. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, tartalmazza az önálló tanulást, az önálló ismeretszerzést, a kutatást és a nagyfokú integrációt.
- *témahetek, témanapok* - egy-egy témakör sokoldalú megközelítése változatos módszerekkel, a tanulók tevékeny közreműködésével.
- *drámapedagógia* – tevékenység központú tananyag elsajátítás.

Projekt módszer, témahét, illetve témanap az alábbi területeken valósul meg:

- egészségnevelés és környezetvédelem,
- idegen nyelvi projektek;
- elsősegély nyújtási alapismeretek;
- népi hagyományokhoz kapcsolódó projektek;
- Határtalanul! program és témanap;
- erdei iskola programok.

Intézményünkben fenntartói támogatással működik minden évfolyamon az *Individuális- és csoportos fejlesztést segítő kritériumorientált, diagnosztikus mérési értékelési rendszer.*

Céljai:

- diagnosztikus és „követő” mérés-értékelés rendszerszintű alkalmazása,
- a tanulók tervszerű, egyénre szabott fejlesztése a kritikus készségek, képességek (beszédhanghallás, olvasási, számolási, mértékváltási készség, tapasztalati következtetés, összefüggés-megértés) optimális begyakorlottsági szintjének elérése érdekében,
- a tanulók önmagukhoz viszonyított teljesítményének nyomon követése egyéni tanulói profilok készítésével.

A mérési-értékelési rendszer működtetése külső szakértő segítségével történik. Iránymutatása alapján az iskolai felelős pedagógusai koordinálják a helyi méréseket, a fejlesztést, kezelik az iskolai adatbázist a szakértő által rendelkezésünkre bocsájtott elektronikus felületen, valamint a papír alapú osztály és tanulói profilokat. Segítik az osztályfőnököket a „mérési órarend” elkészítésében, a fejlesztést végző pedagógusokat a mérési-fejlesztési eszközök megválasztásában és alkalmazásában. A mérésért felelős vezetővel nyomon követik, ellenőrzik a fejlesztések megvalósulását.

A mérési-értékelési rendszer tantárgy független (tartalomba ágyazott), megvalósulásának szinterei a tanítási órák, napközis és tanórán kívüli foglalkozások egyaránt.

Várható eredmény:

- növekszik a tanulás hatékonysága és eredményessége,
- növekedhet a tanulási motiváció,
- javulnak az országos kompetenciamérés intézményi eredményei,
- az oktató-nevelő munkában előtérbe kerül a differenciálás, a csoportmunka, a fejlesztés,
- megvalósul a fejlesztő folyamatok értékelése, tanulói-, osztály- és intézményi szinten számszerűsített adatok állnak rendelkezésre,
- a szülők több információt kapnak gyermekük fejlődéséről.

1.2.1. Informális és nem formális oktatási – tanulási forma

Intézményünk elkötelezett az informális és nem formális oktatási – tanulási formák alkalmazásában. Folyamatosan bővítjük a non-formális és informális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programjaink körét, illetve szorgalmazzuk az ehhez kapcsolódó módszertani kultúra szélesebb körű elterjedését, keresve a további szakmai fejlesztések lehetőségét.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg. Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek. A nevelési-oktatási

intézmény falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

A nem formális tanulás kiemelt jellemzői

- önkéntes, mindenki számára elérhető,
- olyan szervezett folyamat, amelynek pedagógiai célja van,
- tanulóközpontú,
- a segítő szakember és a tanuló közötti egyenlőségre épít,
- kreatív és kihívásokkal teli,
- demokratikus tanulási környezetben zajlik,
- közösségi megközelítése tiszteletben tartja az egyén fontosságát, kiemelt szerepét,
- a tanulás ebben a megközelítésben az élethosszig tartó folyamat része,
- jellemzője a cselekedve tanulás,
- a motiváció értékekre épül.

A célok megvalósításában kiemelt jelentőségűek azok a tanórán kívüli tevékenységek, amelyek az alábbi nevelési feladatok megvalósítását támogatják:

- élmények nyújtása
- komplex személyiségfejlesztés
- kommunikációs készségfejlesztés
- rekreációs program (pl. szabadjáték)
- a tanulók integrációs szintjének javítása (különbségek elfogadása)
- a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése, a közösségi és állampolgári nevelés
- mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- az érdeklődés, a kíváncsiság fejlesztése
- a kreativitás fejlesztése
- az információs technikák használata
- az egészséges életmód, életvitel
- a művészeti, a sport és a kulturális tevékenységi formák megismerése és gyakorlása
- az iskolai eredmények javítása érdekében motiválás
- ökoszemlélet kialakulása

Intézményünkben a tanórán kívüli iskolai nevelés, oktatás legjellemzőbb színterei:

- napközi otthoni, tanulószobai foglalkozások,
- szakkörök, érdeklődési körök, fakultatív foglalkozások
- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- művészeti és sportcsoportok
- tömegsport foglalkozások
- tanulmányi, kulturális és sportversenyek

- tanulmányi és osztálykirándulások
- üzemlátogatások, pályaorientációs programok
- könyvtárfoglalkozások
- kulturális és hagyományörző rendezvények
- sportrendezvények, sportági bemutatók, találkozók
- egyéb közösségi rendezvények, ünnepi alkalmak, klubdelutánok
- belföldi és külföldi utazások
- hangversenyek, koncertek
- színházlátogatások
- kiállítások
- mozilátogatások
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- iskolarendőr programok
- iskolavédőnői programok
- ifjúságsegítő és preventív foglalkozások
- karitatív tevékenységek
- erdei iskola
- kerékpáros és gyalogtúrák
- nyári táborok (szabadidős/tematikus, napközi/bentlakásos)

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása

A köznevelés minőségi fejlesztése nem-formális és informális tanulási módszerek kísérleti megvalósításán keresztül, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására. A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a közösségek megerősödését.

Cél és feladatrendszer:

- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése,
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása,
- tanulói közösségépítés, kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- konstruktív és értékközpontú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményközpontú pedagógia megvalósítása.

Intézményünk vállalja olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítását, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz

igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása áll.

Pedagógusaink vállalják a program megismerését, a továbbképzéseken való részvételt, programtervek kidolgozását, annak megvalósítását, alkalmazását, tesztelését, műhelyfoglalkozások keretében azok fejlesztésének segítségét, támogatását.

Tematikus táboraink, melyek széleskörű tantárgyi koncentrációt is determinálnak:

Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományörzés, anyanyelvápolás

A tábor szellemiségét a természetes, valamint a magyar ősi műveltség határozza meg. A népi hagyományok nem csak a kultúra őrzése miatt fontosak. Ezek az események, szokások, ünnepek abban segítenek, hogy a közösséget összetartsák. A program célja, hogy megismerkedjenek a résztvevők, miben volt más az életük elődeinknek. Fontos, hogy a gyermekek megismerkedjenek a régi népszokásokkal, így a program során a résztvevők népi játékokat, népdalokat sajátítanak el. A program további célja a hagyományos népi gyermekjátékokon keresztül alapvető táncos mozgásformák elsajátításának megkezdése, kapcsolatteremtés a gyermekkor hagyományos mozgás- és játékkultúrájával, a magyar népzenei és néptáncos hagyományörző mozgalom iránti érdeklődés felkeltése.

Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

Olyan szemléletmódbeli beállítódás kialakítása a cél, amely elemzően, tudatosan szétválasztja és ezáltal megismerteti a család komplex rendszerének a működését: családi szerepek, munkamegosztás a családban, családtípusok, a család nevelési stílusa, a szeretet kifejezésének módja, a családon belüli kommunikáció és légkör, valamint a normák kialakításának rendje és megkövetelése, generációk együttélése, illetve ennek hiánya.

Cél, hogy a tanulóiban tudatosuljon, hogy a családi értékek és a hagyományok tartják össze a családot, ez folyamatosan ápolásra szorul, és ahhoz, hogy harmonikusan működjön, mindenkinek tennie kell.

Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás

A környezetvédelem célja az ökológiai rendszerek működőképességének fenntartása, a környezeti értékek megőrzése, a természeti erőforrások fenntartható használata, amely a jelen és jövő nemzedékek életfeltételeinek a záloga. Ennek előfeltétele a környezet állapotában végbemenő változások, a környezeti hatások nyomon követése, azok értékelése. A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek, élőhelyek és azok rendszereinek, valamint a természeti táj a megóvását jelenti. A természeti értékek és területek a nemzeti

vagyon sajátos és pótolhatatlan részei. Fenntartásuk, kezelésük, állapotuk javítása, a jelen és jövő nemzedékek számára való megőrzése, a természeti erőforrásokkal történő takarékos és ésszerű gazdálkodás biztosítása, a természeti örökség és a biológiai sokféleség oltalma, valamint az ember és természet közötti harmonikus kapcsolat kialakítása, az emberiség fennmaradásának alapvető feltétele. A tudatos, kritikus fogyasztói magatartás olyan viselkedés, melyet a marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Művészeti nevelés

A művészeti nevelés az érzelmi intelligencia fejlesztésének leghatékonyabb eszköze. Az érzelmi intelligencia készségeit másképp kell fejleszteni, mint az értelmi intelligenciáét. Kognitív módszerekkel, magyarázattal, belátással nem fejleszthetők. Csak átélt élménnyel, megélt mintával, tapasztalattal, alkotó tevékenységgel, tehát az érzelmi hálón keresztül nevelhetők. Érzelmi megérintettség, átélt élmény nélkül nem tudnak fejlődni. Szintén élmények útján fejleszthetők a szociális készségek, az empátia, az együttérzés, az azonosulás, az egymásra figyelés, illetve a konatív, mozgósító erejű készségek, a kíváncsiság, érdeklődés, motiváció, munkakedv. A művészet olyan egyedülálló környezetet és gyakorlatot biztosít, ahol a tanuló aktívan vesz részt kreatív élményekben, folyamatokban és fejlődésben. Amennyiben a gyerekek számára nem adjuk meg azt a lehetőséget, hogy alkotó tevékenységet végezzenek, amely által lépésről lépésre fedezhetik fel a világot, úgy az érzelmi intelligenciájuk fejlődését gátoljuk.

Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés

A mind hatékonyabb baleset-megelőzés érdekében, már kisgyermek korban el kell kezdeni a tudatos közlekedésre nevelést, melynek elsődleges célja, hogy a gyermekek megismerjék a közlekedési helyzeteket és veszélyforrásokat. További célok a tanulók felkészítése az önálló, biztonságos, előrelátó, a közlekedési partnerekre odafigyelő gyalogos- és kerékpáros közlekedésre, a gyermekbalesetek elkerülésére. A kooperatív tanulás során a tanítás helyett a tapasztalati tanulásra kerül a hangsúly. A tudás forrása nem csak a tankönyv, a feladatlapok, tesztek, hanem a komplex nevelési helyzet.

Az egészséges életmód tudatos életvitellel, szemlélet- és életmódváltással, egészségre való neveléssel és mindennapos testmozgással, sportolással érhető el. A sport egy meghatározott célú mindennapos tevékenység, célja a versenyzés, a szórakozás, eredmény elérése, a képességek fejlesztése, egészség megőrzése vagy ezeknek kombinációja.

Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás

A mai iskolások már beleszülettek a digitális korszakba. Nem csak a televízió, de az internet, az okostelefon használata is természetes számukra. Máshogy szerzik ismereteiket, és mások a kapcsolattartási szokásaik. A tábor alapvető célja a médiaműveltség, médiatudatosság kialakítása. Kiindulópontja, hogy nem előre meghatározott tananyagra, ismeretekre, hanem a gyerekek saját élményeire, tapasztalataira épül. Célja digitális világban való önálló tájékozódás, a saját médiaélmények feldolgozásának képessége, a gyerekek meglévő tudásának mélyítése, rendszerezése, tudatosítása.

Idegen nyelv

Napjainkban az idegennyelv-tudás szerepe, jelentősége kulturális és gazdasági szempontból is vitathatatlan. A nyelvtudás javítja a munkaerő-piaci elhelyezkedés esélyeit, hiszen a hasznosítható nyelvtudás felbecsülhetetlen érték minden szakterületen. A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk. Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint, hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

1.2.2. A pedagógusok helyi feladatai

Az iskola tanulóért vállalt felelőssége a tanuló intézménybe történő belépésétől, annak elhagyásáig él. A tanuló iskolába történő eljuttatása, valamint iskolából történő hazajuttatása a szülő felelőssége, melynek alapját az Nkt. 4. § 10. pontja képezi: „gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.”

A pedagógusok feladatait munkaköri leírásuk tartalmazza. Munkájukat a tanmenetben, éves iskolai munkatervben, szakmai munkaközösségi programban megfogalmazottak szerint látják el. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, írásbeli munkáinak javítása,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák rendszeres és pontos vezetése azok elvégzése után időben,
- különbözeti, javító és osztályozóvizsgák, mérések lebonyolítása, felügyelete,
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása, lebonyolítása és értékelése,

- a megbízatásához kapcsolódó adminisztratív tevékenységek ellátása,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok, képességeik szerinti differenciált fejlesztésük,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, előadásokon, bemutatókon,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és étkezéskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, azokon részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek és egyéb helyiségek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.2.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola Pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire, valamint kiemelten figyel a közösségfejlesztés feladataira.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását osztályprogramok szervezésén keresztül, segíti a Diákönkormányzat munkáját.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát félévkor és év végén a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórákat tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, tájékoztató füzetek ellenőrzése és a hiányosságok pótlása-pótoltatása, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

- Részt vesz a mérés-értékelés munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Nevelésünk során a gyermeki személyiség optimális fejlődését kell elérnünk. A nevelő együttérző, támogató magatartása, példamutatása, konfliktuskezelő módszerei mintát nyújtanak a tanulóinknak. Feladataink azt a célt szolgálják, hogy tanulóink különböző szintű adottságokkal, eltérő mértékű fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, különböző tevékenységükkel, spontán tapasztalatokkal minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Nevelő-oktató munkánk során különféle iskolai tevékenységek szervezésével, a közösség fejlesztésével a tanulók személyiségének fejlődését segítjük elő.

A kerettantervben megjelenő fejlesztési területek tartalma, a nevelési célok, a személyiségfejlesztést segítik:

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Önismeret és társas kultúra fejlesztése
- Családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

Feladataink:

- tanórán az alkalmazott módszerek segítsék elő a tehetség, adottság felismerését, a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását,
- alakítsuk ki a tanulók kötelességtudatát és igényét a tanulás iránt,
- fejlesszük a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodást,
- segítsük a helyes tanulási szokások, hatékony tanulási módszerek kialakítását,
- szociális kompetenciák fejlesztését a koruknak megfelelően alakítsuk –
énkép, önismeret, döntéshozatal, egymás közötti különbségek elfogadása,
- segítsük pályaválasztásukat, képet kapjon a munka világáról,
- fejlesszük kommunikációs készségüket,
- egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakítása,
- a mozgás öröme épüljön be a tanulók mindennapjaiba,
- fejlesszük kez ügyességüket, esztétikai érzéküket, legyen minél több részük a manuális tevékenységek által szerzett sikerélményben.

A személyiségfejlesztés területén kiemelt fontossággal bírnak azok a programok, amelyek az érzelmi intelligencia fejlesztését célozzák. Ennek okán iskolánk a 2021/2022. tanévtől csatlakozott a Boldog iskola programhoz, amely címet azóta minden tanévben ismételt elnyerte. A program a pozitív pszichológia vizsgálataira épül a személyiségfejlesztés, a pozitív életszemléletre való képesség tanításának középpontba állításával.

Várt hatásként erősödik a tanulók önbizalma, önbecsülése, könnyebben szembe tudnak nézni és meg tudnak birkózni problémáikkal, kiegyensúlyozottabbá válnak, egyre többet tudnak kihozni képességeikből, jobban teljesítenek.

A teljes boldogságra program 10 egymásra épülő témából áll, melyek fokozatosan ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben:

- Hála gyakorlása- szeptember
- Optimizmus gyakorlása-október
- Társas kapcsolat ápolása-november
- Boldogító jócselekedetek-december
- Célok kitűzése és elérése-január
- Megküzdési stratégiák-február
- Apró örömök élvezete-március
- Megbocsátás-április
- Testmozgás-május
- Fenntartható boldogság-június

A témák feldolgozása havi egy alkalommal történik tanóraba ágyazottan, de a szemlélet gyakorlása az egész hónapra tevékenységeire, problémamegoldásaira kiterjed.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

1.4.1. Egészségneveléssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés, a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- egészségi állapotunk, önmagunk ismerete; a jó egészségi állapot megőrzésének fontossága
- a testmozgás fontossága; a testmozgás és az egészség kapcsolata

- személyi higiénia;
- felkészülés a családi élet szerepeire; társas kapcsolati készségek fejlesztése
- a virtuális világ káros hatásaitól való védelem;
- médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja
- a művészeti tevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai
- fogyasztóvédelem
- idő és egészség kapcsolata, alvás és egészség kapcsolata, az időbeosztás fontossága, bioritmus;
- tartós egészségkárosodással élő társakkal való együttélés, a segítségre szorulóknak segítése;
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata;
- lelki egészség fontossága, stressz- és konfliktuskezelés, problémamegoldás fejlesztése, az agresszió, bántalmazás és a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függőség) elsődleges megelőzése.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást;
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival;
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki egészségfejlesztést biztosító programoknak;
- hangsúlyt fektet a virtuális világ káros hatásainak, veszélyeinek ismertetésére.

Az egészségfejlesztésben együttműködik

- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- osztályfőnökök, napközis és tanulószobai csoportok vezetői, nevelők.

Az egészség- és környezeti nevelés, fenntarthatóság általános (hosszú távú) céljai:

- Segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek az egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletet és magatartást fejlesztik.
- Fejlessze a fogyatékkal élőkkel szemben tanúsított elfogadó és segítőkész magatartást.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.

- Erősítse a környezethez való pozitív viszonyulást, szorgalmazza a környezeti gondok csökkentésére, megoldására való törekvést.
- Lássák be, hogy környezetük állapota saját egészségükre is hatással van, igényeljék az egészséges életkörülményeket.
- Felismertetni, hogy a környezetvédelem közös és egyéni kötelesség.
- Felismertetni a fenntartható és a nem fenntartható fejlődés közti különbségeket.
- Kialakítani a tanulóknál az aktív cselekvés igényét és a felelős magatartást a fenntarthatóság érdekében.
- Alapvető környezettudatos magatartási normák betartása és betartatása.

Feladataink:

- Az egészségérték tudatosítása (testi, lelki).
- Elégítsük ki mozgásigényüket, fejlesszük mozgáskultúrájukat.
- Az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítése, szokásainak formálása.
- Hangsúlyozzuk az egészséges táplálkozás előnyeit. (mennyiség, minőség)
- Mutassunk megfelelő alternatívákat a szabadidő helyes eltöltésére.
- Előzzük meg az iskolán belüli bántalmazást, erőszakot.
- Erősítsük a káros szenvedélyeket elutasító magatartást.
- A tanulók önismeretének fejlesztése.
- A személyi higiéné szokásrendszerének kialakítása.
- A tanuló tanulja meg, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére. Ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében.
- Biztosítsuk a tudás, ismeretek, attitűdök, szokások, készségek megszerzésének lehetőségét.
- Teremtsük meg a környezetkímélő magatartás és életvitel mintáit.
- Alakítsuk ki, illetve növeljük a környezeti tudatosságot, pozitív érzelmi viszonyulásokat.
- Előzzük meg a környezeti károk, veszélyforrások kialakulását. Kíméljük a természeti erőforrásokat az iskolában.
- A kitűzött célok és feladatok megvalósítása érdekében meg kell nyernünk a szülők támogatását, együttműködését.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, legyenek képesek életkoruknak megfelelően elsősegélyt nyújtani.
- Lehetővé tenni a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik

Az egészségnevelés, fenntarthatóság - környezeti nevelés színterei iskolánkban

1. Az iskolai környezet

Cél	Feladat
Tisztaságra, esztétikumra nevelés	Tantermek rendjének, tisztaság igényének alakítása. Folyosók, udvarok, utak, járdák tisztaságának igényét alakítani.
Levegőszennyezettség csökkentése	Virágosítás (frissítés, fejlesztés). Faültetés, pótlás.
Balesetmentes közlekedés	Gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályainak betartása, jól felszerelt kerékpárral.
Játék az udvaron	Örömteli szabadidőtöltés, kevesebb tanulói baleset. Játékok tanulása.
Takarékos anyag- és energiahasználatra törekvés	Lehetőség szerint a papír mindkét oldalára írássunk! Következetes odafigyelés a világításra, az ajtók, ablakok nyitására, zárására.
Szárazelem gyűjtése	Felvilágosítás, tájékoztatás, elszállíttatás.
Elkötelezettség a környezetvédelem ügye iránt	Beépítés a tanmenetekbe, foglalkozási tervekbe

2. Szaktárgyi órák

Ki kell használni a tantárgyak adta lehetőségeket. A követelmények és a feladatok megvalósítása a NAT –ban megtalálható tantárgyi bontásban, a témaköröknek megfelelően történik. A tanmenetben jelöljük azokat a témákat, ahova az egészségnevelést és a környezeti nevelést beillesztjük. Minden nevelő felelős a feladatok megvalósításáért.

3. Osztályfőnöki óra és egyéb osztályszintű programok

Évfolyam	Tartalom	Módszer
5. évfolyam	Szükségszerű évnitő feladat az osztály egészségére nézve a saját környezetünk megteremtése. Valamely helyi környezeti értékkel való találkozás. Alapvető higiéniai követelmények ismerete; egészséges életmód, napirend kialakítása; kulturált és balesetmentes közlekedés; káros szenvedélyeket elutasító magatartás kialakítása /alkohol, dohányzás/.	Beszélgetés, gyűjtőmunka, videofilmek, könyvtári óra, családi tapasztalatok cseréje, előadás.

6. évfolyam	Hazai, sokszínű természeti környezet megismerése, a környezetünket ért „támadások” feltérképezése környezetünk védelmében. Személyi higiénia és biológiai változások a kamaszkorban; a rendszeres mozgás, sportolás jelentősége; az egészséges táplálkozás jelentősége, a szabadidő tervezése, kulturált eltöltése; a környezet tisztántartása, káros szenvedélyeket elutasító magatartás /alkohol, dohányzás/.	Előadás, videofilmek, sétá újságcikkek, rajzok beszélgetés, gyűjtőmunka, vetélkedő, meghívott előadó.
7. évfolyam	Mit veszünk? Mikor, miért? Hogyan vagyunk átverve, manipulálva a csalóka reklámok által? Miért vásárolunk drága pénzen hulladékot? Hol van a szemét, amikor nincs? Valóban eltűnt, vagy csak nem látható? Egészséges életvitel; káros szenvedélyeket elutasító magatartás /alkohol, dohányzás, kábítószeres/.	Vásárlási felmérések, interjúk, kérdőívek Szennyvíz-tisztító, hulladéklerakó felkeresése, meghívott előadó, megbeszélés, fórum, videofilm szituációs játékok.
8. évfolyam	Egészséges testi és lelki állapot kialakítása. társadalombiztosítás; egészségügyi ellátás; a mentők munkája; szociálpolitika, barátság, szerelem, káros szenvedélyeket elutasító magatartás /alkohol, dohányzás, kábítószeres/.	Vegyük „nagyító alá” közüzemi számláinkat! előadás, kiselőadás, videofilm, meghívott előadó, kommunikációs gyakorlatok
1-8. évfolyam	Jeles Napok Környezetünk védelmében Katasztrófavédelem Egészséges életmód Fogyasztói szokások Elsősegélynyújtás oktatása Erdei iskolában való részvételre lehetőséget biztosítunk. Témanap, projekt iskolai munkaterv szerint.	tanulmányi kirándulás, drámajátékok.

4. Tanórán kívüli nevelés

Program	Évfolyam	Tartalom
Diákönkormányzat által szervezett programok	1-8. évfolyam	alsós és felsős programtervben foglaltak szerint
ISK	1-8. évfolyam	sportköri foglalkozási terv alapján
Vöröskeresztes szakkör	5 -8. évfolyam	szakköri foglalkozási terv alapján
"AHA"	8. évfolyam	felvilágosítás-védőnő
Felvilágosító előadás	5-8. évfolyam	
Pont velem	3-6. évfolyam	szárazelem és mobiltelefon gyűjtés
Határtalanul! Program és témanap	7. évfolyam	pályázat alapján a határon túli magyarlakta területeire irányuló tanulmányi kirándulás
Erdei iskola	3. és 6. évfolyam	a tananyag tapasztalati úton való elsajátítása és kiegészítése, szaktárgyi koncentráció kihasználása
Tanulmányi kirándulások	1-8. évfolyam	lehetőség biztosítása a részvételre
Vetélkedők, versenyek	1-8. évfolyam	kiírás szerint
Jeles napok	1-8. évfolyam	Munkaközösségek munkatervei alapján
Országos programok	1-8. évfolyam	országos kiírás szerint
ÖKO munkacsoport éves feladatterve	1-8. évfolyam	Munkaterv alapján
Fenntarthatósági témahét	1-8. évfolyam	a program forgatókönyve szerint

A szülők tájékoztatása szülői értekezleteken, esetlegesen a meghívott szakemberek segítségével, filmvetítéssel, fórumokon, családlátogatáson, fogadóórákon történik. Anyagi lehetőségtől függően szervezünk kirándulásokat, tanösvény látogatást, terepgyakorlatot.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az általános iskola a gyermek életében az a szakasz, ahol a legnagyobb változások mennek végbe biológiai, fiziológiai, és pszichológiai területen. Ezért kiemelten fontos feladatunk az, hogy ezeket a folyamatokat, változásokat kellő tapintattal, de különös gonddal kövessük nyomon. Felismerjük azokat a tanulókat, akik kiemelt figyelmet igényelnek.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Hátrányos helyzetű – halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése

- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- tanulóink sajátítsanak el olyan tanulási módszereket, amelyekkel eredményesek lesznek az önképzésben, a tanulási folyamatban,
- egyéni érdeklődésüknek, képességüknek megfelelően válasszák meg a továbbtanulás irányát,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy képességük úgy változzon, hogy eredményesen befejezzék az általános iskolát,
- sikeresen tudjanak középiskolát választani.

CÉL	FELADAT
Tanulmányi eredmény javul	felzárkóztató foglalkozások és egyéni foglalkozások, tanórai differenciálás, partnerek együttműködése (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Pedagógiai Szakszolgálat)
Hiányzások számának a csökkentése	folyamatos figyelemmel kísérés, ellenőrzés, egyeztetés a szülői házzal
Szülői házzal való eredményes kapcsolat	fogadóórák, szülői értekezletek, fejlesztési terv megbeszélése és a haladás értékelése
Az osztályismétlők számának csökkentése	felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, egyéni fejlesztési terv
Óvoda-iskola az átmenet megkönnyítése	beiratkozás előtti szakmai kapcsolat az óvónőkkel, nyílt nap szülőknek, játékos foglalkozások a leendő elsősöknek
Alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése	A tanév elején a tanulók átadása az érintett nevelők részvételével, valamint a tanév során folyamatos kapcsolattartás a nevelők között.

Műhelymunka, a tanári együttműködés formái:

- értékelő esetmegbeszélések,
- az országos kompetenciamérés eredményeinek kiértékelése, tervek a hiányosságok pótlására,
- halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók háromhavonkénti értékelése a következő időszak fejlesztési tervének elkészítése,
- a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók folyamatos nyomon követése

- folyamatos egyeztetés az osztályban tanító kollégákkal (magatartás, szorgalom, azonos követelményrendszer)
- jó gyakorlatok átadása, befogadása

Képességkibontakoztató felkészítés

Az iskola a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató felkészítést szervez minden évfolyamon. Ennek megvalósítói az osztályfőnökök, valamint a napközi- és tanulószobai foglalkozást vezető nevelők. A képességkibontakoztató felkészítés keretében a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva az iskola biztosítja

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet
- az önálló tanulást segítő tanulófejlesztést
- a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatását
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartást

A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi osztályban meg kell szervezni abban az esetben, ha az adott osztályban van hátrányos helyzetű tanuló.

B képességkibontakoztató felkészítés megvalósításával kapcsolatos célok, feladatok:

- helyzetelemzés, önértékelés elvégzése évenként,
- célrendszer felállítása az önértékelések és az elérhető eredmények alapján,
- óvoda-iskola átmenet, szakmai együttműködés kialakítása és folyamatos szinten tartása,
- együttműködések-partnerségi kapcsolatok kiépítése,
- az elvárható eredmények nyomon követése,
- az átmenet megkönnyítése az alsó és felső tagozat között.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Fontos feladatunk, hogy időben felismerjük, kiszűrjük a magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának formáit.

A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos, neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig.

Fel kell figyelniük:

- az agresszív megnyilvánulásokra
- közönyre és passzivitásra
- túlzott félelemre és szorongásra
- beszédzavarra
- a hirtelen romló tanulási eredményre

A problémák számbavétele után az okok feltárása következik

- családi környezet hatásaiból ered-e,
- család és iskola ellentétéből adódó,
- iskolai ártalmakra vezethető vissza.

Konfliktuskezelő stratégia:

- személyes, szeretetteljes bánásmód
- teljesíthető, reális követelmény
- szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás
- közös iskolai és tanórán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása
- szükség esetén szakemberek segítségét kérni (pl. pszichológus, mentálhigiénés szakember)

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatására:

- egyénre szabott, differenciált tanulás szervezése
- kooperatív technikák
- tevékenységközpontú pedagógiai munka
- fejlesztő értékelés
- kreatív tevékenység
- egyéni és kiscsoportos felzárkóztatás
- fejlesztőfoglalkozások, fejlesztő órák
- tanulószoba, napközi otthon
- a nevelők és tanulók személyes kapcsolata
- képesség-kibontakoztató felkészítés
- iskolai könyvtári foglalkozások
- a tanulók szabadidejének szervezése

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

A köznevelésről szóló törvény hatályos rendelkezései megfogalmazzák, hogy minden gyermeknek joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben részesüljön.

Sajátos nevelési igényű gyermek az, aki a szakértői bizottság véleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi- vagy beszéd fogyatékos
- több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos
- autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása részben a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik, részben önálló kiscsoportokban

- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló - egyéni fejlesztési terv alapján - fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálatokat.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez iskolánkban biztosított:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása
  - a tanulók képességeinek megfelelő differenciált foglalkoztatás

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. A tehetség jellemzői: átlagnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakozását *serkenti*: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a (tanár) pedagógus ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékosság, az értékelés késleltetése, *gátolja*: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás módszerei:

Tanórai:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- Iskolai könyvtári órák, foglalkozások;
- IKT eszközök használata;
- Választható tanórai foglalkozások, fakultáció;

Tanórán kívüli:

- Szakkörök, érdeklődési körök szervezése;
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások, pályázatok;
- Felvételi előkészítők, továbbtanulás;
- Kulturális rendezvények látogatása;
- Sportversenyek;
- Kapcsolat a városban működő művészeti iskolával;
- Kapcsolat a városi kulturális intézményeivel, civil szervezeteivel.

Tehetséggondozó munkánk területei a tehetséggyanús tanulók részére.

- képzőművészet
- mozgásművészet
- irodalom – olvasóvá nevelés

- drámajáték
- idegen nyelv
- matematika - sakkpalota

1.5.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, gyermek és ifjúságvédelem

A tanórán, a tanórán kívül egyaránt segítenünk kell a nehéz anyagi körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű szociális hátránnyal küzdő gyermekek fejlesztését is. A gyermek iskolai munkájában és viselkedésében bekövetkező negatív változások észlelése mindannyiunk feladata. A szociális hátrányok kezelésében van segítő szerepe az iskola gyermekvédelmi felelősének is.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében minden pedagógus közreműködik. A gyermek és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel közvetlen és rendszeres kapcsolatot kialakítva végzi munkáját.

Az osztályfőnök a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyezteteti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, majd a tanuló helyzetét nyomon követi, a változásokat jelzi.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy az iskola a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, enyhíteni a szociális problémákat, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Főbb feladataink:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.
- Ha deviáns magatartást vagy tanulói bántalmazást észlelünk, esetmegbeszélést kezdeményezünk. Szükség esetén pszichológus, mentálhigiénés szakember segítségét kérjük. Ismétlődő esetekben a tanuló köteles pszichológus tanácsadason részt venni, ha ezt az iskola igazgatója elrendeli.
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása, használható ismeretek elsajátíttatása segíti fejlődésüket.
- Az iskolaorvos, a védőnő, a gyermekvédelmi szakemberek és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában.
- Az egymás közötti különbségek elfogadása, tolerancia, segítőkészség, önművelés igényének kialakítása.
- A roma családoknál a család funkciójának erősítése, beilleszkedésük elősegítése. A roma gyerekek szüleinek meggyőzése a rendszeres iskolába való járatás fontosságáról.

Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

- A gyermek – és ifjúságvédelmi felelős a tanulókat és szüleiket tanév kezdetekor írásban tájékoztatja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshetik fel őt.
- Az intézményben a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzé teszik a gyermekvédelmi feladatok ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát. (pl., Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, Szociális Szolgáltatási Központ, ifjúsági lelki segély telefonok, Gyermek Átmeneti Otthona, védőnői tanácsadó stb.).
- Folyamatos tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról. Munkája a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányul.

A szociális hátrányok enyhítését, a gyermekvédelmi munkánkat az alábbi tevékenységeink segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- tehetséggondozás;
- csoportbontás, felzárkóztató és egyéni fejlesztő foglalkozások, integrált fejlesztés, szükség esetén szakvizsgálat;
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok (a védőnő éves munkaterve alapján);
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- drog- és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás /kapcsolattartás segítő szervezetekkel, részvétel a továbbképzéseken stb./;
- rendőrségi előadók meghívása;
- szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel
- felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről, segítségnyújtás ezek elérésében
- pályázatok útján elnyerhető különböző tanulmányi ösztöndíjakba bekapcsolódás;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet);
- családlátogatások az ifjúságvédelmi felelős segítségével.
- a továbbtanulás irányítása, segítése (szülői értekezlet, osztályfőnöki óra, üzemplátogatás);
- szoros kapcsolat a Polgármesteri Hivatallal és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek;
- iskolapszichológus segítségnyújtása;
- gyermekvédelmi feladatok megvalósítását elősegítő – felzárkóztató, tehetségfejlesztő pályázatok figyelése, megvalósítása.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja, hogy az ennek érdekében végzett tevékenységek segítsék az egyén fejlődését, képességeinek kibontakoztatását a közösségi érdekek, célok és értékrendek kialakítására. A személyiség fejlesztése és ez által a közösség alakítása valamennyi pedagógus és pedagógiai munkát segítő alkalmazott feladata. Különösen:

- közösségi magatartás kialakítása,
- azonos értékrend kialakítása,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődésének segítése,
- a közösségi szokások, normák elfogadása,
- a különbségek elfogadtatása, az együtt érző magatartás kialakítása.

A közösségi nevelés megvalósulhat a családban, az iskolában, valamint az iskolán kívüli tevékenységek során.

A tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az általános iskola alapvető feladata a képességek, készségek kibontakoztatása mellett a közösségfejlesztés. Az iskolai munka szempontjából is kiemelten fontos, hogy az osztályközösségek együtt dolgozó, egymást segítő és támogató közösségekké váljanak. A tanításunk során az egyén fejlesztésén keresztül folyamatos tevékenységekkel alakítjuk az osztályközösséget, csoportjainkat, kisebb közösségeket. A közös célok és feladatok meghatározása a közösség kialakulásának alapfeltétele. Az osztályfőnöknek szükséges arra törekednie, hogy minél több alkalmat teremtsen a tartalmas együttlétre.

Tanórán kívül megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanórán kívül szervezett programok kötetlenebb formát biztosítanak a tanulók számára. Nagyobb teret kaphat a kulturált viselkedés szabályainak, a versenyszellem és az együttműködő készség alakítása. Részt vállalhatnak a szabadidejük tervezésében, felelőssé válnak a közösségi munkában. Az alábbi tevékenységek segítik ezt:

- napközis, tanulószobai foglalkozások,
- szakkörök igény és lehetőség szerint,
- diákönkormányzat által szervezett tevékenységek - projektek, témanapok, témahetek különösen a diák kezdeményezések, hagyományok,
- iskolai ünnepek,
- iskolánk által szervezett városi, megyei és tankerületi versenyek,
- környezet és egészségvédelmi programok,
- projektek, témanapok megvalósítása,
- Határtalanul! Program megvalósítása, Határtalanul! témanap,
- pályaválasztáshoz kapcsolódó programok,
- leendő első osztályosok programja,
- pályázati tevékenységek,
- Suli-buli hagyományőrző nap,

- Diákbál,
- Diákgála,
- tanulmányi kirándulások, erdei iskolák,
- szabadidős programok, táborok, alapítványi programok.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1.7.1. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Családlátogatás

Az osztályfőnök és a napközis nevelő családlátogatáson – a szülővel előre egyeztetett időpontban - tájékozódik a tanuló szociális körülményeiről, a gyermek neveltetéséről. Szükség esetén a gyermekvédelmi felelősök önállóan vagy az osztályfőnökkel, gyermekvédelmi szakemberrel közösen keresik fel a családot a fennálló probléma kezelésére.

Szülői értekezlet

Az iskolai éves munkatervben beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója, az osztályfőnök rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására. A szülői értekezlet céljainak megvalósításában külső közreműködő is bekapcsolódhat.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat heti rendszerességgel tartjuk, az órarendben rögzített időpontokban. Fogadóórát minden nevelő tart. A gyermekvédelmi felelősök heti rendszerességgel végzik ezt a tevékenységet. A felső tagozatos szülői értekezletek előtt egy órával a szaktanári fogadóórákon szintén van lehetősége a szülőknek érdeklődni gyermeke tanulmányi előmeneteléről.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről az elektronikus napló, a által. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel.

Az osztályfőnök rendszeresen figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk a szabadon választható tanórákról és a tanórán kívüli tevékenységek lehetőségeiről.

Nyílt nap

Az iskola a tanév során a munkatervben rögzített időpontokban nyílt napokat tart. Célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az intézmény által indított osztályokról, a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekről. A nyílt napon szülők és pedagógusok is részt vehetnek. Időpontjait az éves munkatervben rögzítjük. Nyílt napot tartunk:

- évente legalább egyszer az alsó tagozatra kiterjedően, az éves munkatervünkben rögzített időpontban,
- a leendő első osztályosoknak és szüleik számára a beiratkozás előtti időszakban.

A szülő előre bejelentett időpontban, igazgatói engedéllyel részt vehet a gyermeke tanítási óráján, óráin. A pedagógus a szülők számára a nyílt nap időpontjától eltérően is tarthat nyílt órákat.

A szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség működtetése. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata a tanulói jogok érvénysülésének, a pedagógiai munka eredményességének figyelemmel kísérése, valamint az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

Egyéb kapcsolattartási formák

Iskolai rendezvényeken, osztályközösség programjai során, pályázati tevékenységekben is szerepet vállalhatnak és vállalnak a szülők.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák, az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök foglalkoznak.

Osztályfőnöki órákon, osztályprogramokon és egyéb szintereken nyilváníthatnak véleményt, alakíthatják kapcsolataikat, közösségeiket – pl. faliújság, iskolaújság, honlap, iskolarádió.

Biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a Házirend elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a Diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes

tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a Diákönkormányzat hatásköre az annak Szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére, illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola, illetve a diákönkormányzat:

Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

Diáktanács

Az osztályok közösségéből két-két fő választott képviselő alkotja a Diáktanácsot. A Diáktanács minden hónapban rendszeresen tartja összejöveteleit, ahol megbeszélik az adott hónap konkrét feladatait, értékelik az előző időszak munkáját.

1.7.2. Pedagógusok együttműködése

A pedagógusok a tanulók fejlődése érdekében minél szélesebb körben együttműködnek szakmai és nevelési kérdésekben.

A pedagógusok a nevelés-oktatás során együttműködnek:

- nevelési értekezletek, osztályozó értekezletek során - az intézmény összes pedagógusa és a pedagógiai munkát segítő munkatársak részvételével az intézmény érintő működési és szakmai kérdésekben;
- szakmai munkaközösségek ülésein – éves terv szerint a munkaközösség vezető irányításával az intézmény szakmai működésnek segítése, vélemény-nyilvánítás;
- team munkában- az iskola működésének segítése, fejlődése érdekében;
- team munkákban - osztályban tanítók egymás közötti konzultációja, projektek és szabadidős tevékenységek bonyolítása, intézményi dokumentumok készítése vagy felülvizsgálata, pályázatok lebonyolítása; ünnepi műsorok készítése;
- személyes konzultációk során a tanulók fejlődése érdekében;
- továbbképzések során.

1.7.3. Partneri kapcsolataink

Partneri kapcsolataink az iskolai élet minden területén jelen vannak. Segítik az oktatást és nevelést egyaránt, a tanórai és tanórán kívüli egyéb tevékenységeinket, gyermekvédelmi és esélyegyenlőségi feladatainkat.

Az iskola vezetői (igazgató, igazgató-helyettesek, feladattól függően munkaközösség-vezetők) folyamatos kapcsolatot tartanak a fenntartóval, a helyi sajtóval, médiával.

A pedagógiai szakmai szolgálatokkal, Család- és Gyermejkölési Szolgálattal, valamint az intézmény-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartás rendszerét és módját az iskolai SZMSZ-ben szabályoztuk.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart a következő szervezetekkel:

- Iskolaorvos, védőnő
- Rendőrség
- Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete
- Szülői Munkaközösség
- Zöld Kör
- Hajdúböszörményi Városi Sportszolgáltató Kft.
- Hajdúsági Múzeum
- a Csillagvár Óvoda Hétvezér úti Óvodája
- a város oktatási intézményei
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Szabadhajdú Nonprofit Kft.
- Kertész László Városi Könyvtár
- Szociális Szolgáltatási Központ Család- és Gyermejkölési Központja
- Hajdúböszörményi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
- Pontvelem Nonprofit kft.

A kapcsolattartás formája és módja:

A nevelés-oktatás a Pedagógiai programban meghatározott célok teljesülése érdekében végzett tevékenységeken keresztül valósul meg, valamint pályázatok, együttműködési megállapodás útján.

1.7.4. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsgák rendje vonatkozik az 1. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig történő minősítésekre. A tanulók osztályzatait év közbeni teljesítményük, érdemjegyeik és a vizsgákon nyújtott teljesítményük alapján kell megállapítani.

A vizsgák általános szabályai:

- a vizsgák időpontjáról írásban kell tájékoztatni a szülőt;
- egy napon egy tanuló maximum három vizsgát tehet,
- az írásbeli vizsgákra 60 perc áll rendelkezésre,
- a vizsgák között 15 perc pihenőidő biztosított,
- a vizsgát háromtagú bizottság értékeli,
- a sajátos nevelésű igényű és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára hosszabb időkeret biztosítását és segédeszköz használatát az igazgató engedélyezi a szakértői vélemény figyelembevételével,
- a vizsga eredményének közzétevése még aznap kihirdetéssel, illetve a bizonyítvány záradékolásával történik.

A tanulmányok alatt a következő vizsgák tehetők:

a.) osztályozóvizsga

b.) különbözeti vizsga

c.) pótló és

d.) javítóvizsga.

a.) osztályozó vizsga:

- a tanulót felmentették a foglalkozásokon való részvétel alól pl. egyéni tanrend szerint tanuló;
- független vizsgabizottság előtti vizsga a tanuló kérésére;
- ha egy vagy több tantárgy követelményeinek engedéllyel egy tanévnél rövidebb idő alatt tesz eleget,
- akinek éves igazolt és igazolatlan hiányzása meghaladja a 250 órát és nincs elegendő érdemjegye, illetve, ha az igazolatlan órája meghaladja a 20 órát és a tantestület engedélyezi,
- akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át eléri és nincs elegendő érdemjegye és nem minősíthető, ha a nevelőtestület engedélyezi.

b.) különbözeti vizsga

- ha a tanuló más iskolatípusból kéri felvételét és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott,
- idegen nyelvi emelt szintű csoportban kívánja folytatni tanulmányait.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet tenni.

c.) pótló vizsga

- Aki neki fel nem róható okból nem tudott osztályozó vagy javítóvizsgán részt venni: elkésett, nem jelent meg, a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozott.

Pótló vizsga az igazgató engedélyével tehető, írásban és szóban is, az adott vizsganapon vagy az iskola által kijelölt napon.

d.) javítóvizsga

- ha az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról saját hibájából nem jelent meg, a megkezdett vizsgáról engedély nélkül távozott,
- aki tanév végén legfeljebb három tárgyból elégtelen osztályzatot kapott,

Javítóvizsga minden tanév augusztus 15- 31. között tehető, külön írásbeli értesítés szerint.

Az egyes tantárgyak vizsgarészei:

- szóbeli és írásbeli vizsgarész kötelezően teljesítendő minden évfolyamon minden tantárgyból
- kivételt képez a testnevelés és sport tantárgy, a vizuális kultúra tantárgy, valamint az informatika tantárgy minden évfolyamon, melyekből kizárólag gyakorlati vizsgát szükséges tenni

1.8. A felvétel és az átvétel szabályai

A tanulói jogviszony felvétel és átvétel útján jön létre, erről az iskola intézményvezetője dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napjával jön létre. A tankötelezettség a tanuló 16. életévének betöltéséig tart. Megszűnésének eseteit törvény szabályozza.

A tanulók felvételének szabályai

Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- A gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány
- A gyermek nevére kiállított TAJ kártya
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- Nyilatkozat az életvitelszerű ott lakásról
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan
- Nyilatkozat etika vagy hit- és erkölcsstan oktatásban való részvételről

A tanulók beiratása elektronikus formában, a Kréta felületen keresztül, vagy személyes megjelenés útján valósulhat meg.

A tanulók felvételének eljárásrendjét a Házi rend tartalmazza.

A tanulók átvételének szabályai

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt, valamint az iskolának meg kell kapnia az előző iskola által kiadott befogadó nyilatkozatot.

A tanulók felvételéről a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.

A tanulók osztályba sorolásáról a szakmai munkaközösség javaslatára az igazgató dönt. Az újonnan érkezett tanulóknak kellő időt biztosítunk a beilleszkedésre. Az emelt szintű idegen nyelvi osztályba kerülés különbözeti vizsgával történik.

1.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb céljai:

- Az elsősegélynyújtás alapvető ismereteinek elméleti és gyakorlati elsajátíttatása.

- Az elsősegélynyújtónak biztosítani kell, hogy a bajba jutott ember orvosi ellátást kapjon addig is, amíg az megérkezik, meg kell akadályozni a bajba jutott állapotának romlását, további egészségkárosodását.

A tanuló képes legyen:

- Az elsősegélynyújtás szükségességének felismerésére.
- Az életveszély tüneteinek megszüntetésére.
- Az újraélesztés elvégzésére.
- A sebek, a törések kezelésére.
- A gyakoribb rosszullétek ellátására, mérgezések megelőzésére.
- A helyes segélykérésre.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának színterei:

- Tanórákon: biológia, természetismeret, környezetismeret, kémia, etika, fizika, osztályfőnöki óra, testnevelés, technika.
- Tanórán kívüli lehetőségek: kirándulás, erdei iskola (túrázás balesetvédelmi ismerete), szakkör, tanfolyam, jeles napok, csoportfoglalkozás, egészségnap.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának eszközei, módszerei:

- előadás, bemutató, megfigyelés, szituációk, feladatlap, közös beszélgetés, baleseti szimuláció, versenyek, vetélkedők.
- projektmódszer, kooperatív technikák, témanapok a feldolgozások során.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

1-es típusú diabétesszel élő gyermekek iskolában történő támogatásának biztosítása:

- megfelelő szakmai továbbképzést elvégzett pedagógus
- segítségnyújtásának biztosítása

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű, valamint két tanítási nyelvű osztályaiban a 2020. évi Nemzeti Alaptantervhez illeszkedő, kiadott kerettantervek alapján készítette el a helyi tantervét, melynek alkalmazása a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben történik. A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Középkerti Magyar - Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Tantervi háló 2020-2021. tanévtől 1-4. évfolyamon

	alap óraszám	általános tantervű	két tanítási nyelvű	alap óraszám	általános tantervű	két tanítási nyelvű	alap óraszám	általános tantervű	két tanítási nyelvű	alap óraszám	általános tantervű	heti 3 órá angol	két tanítási nyelvű
Heti óraszám/évfolyam	1.		1.	2.		2.	3.		3.	4.		4.	4.
Irodalom	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
Magyar nyelv	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4+1	4+1	4+1
Etika/hit és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret							1	1	1/KTNY	1	1	1	1/KTNY
Első élő idegen nyelv										2	2	2+1	5
Két tanítási nyelvű mémet			4			4			4				
Ének-zene	2	2	2/KTNY	2	2	2/KTNY	2	2	2/KTNY	2	2	2	2/KTNY
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1/KTNY	1	1	1/KTNY	1	1	1/KTNY	1	1	1	1/KTNY
Digitális kultúra							1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kötelező alapór aszám	22		22	22		22	22		22	23			23
Szabadon tervezhető óra	2			2			2			2			
magyar képességfejlesztés		1			1			1			1		
matematika képességfejlesztés		1			1			1					
Emelt szintű többletóra			2			2			2				2
Összes ór aszám	24		26	24		26	24		26	25		25	26
Maximális ór akeret	24		26	24		26	24		26	25		25	27

Középkerti Magyar - Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Tantervi háló 2020-2021. tanévtől 5-8. évfolyamon

	alap óraszám	általános tantervű	emelt angol	két tanítási nyelvű		alap óraszám	általános tantervű	emelt angol	két tanítási nyelvű		alap óraszám	általános tantervű	emelt angol	két tanítási nyelvű		alap óraszám	általános tantervű	emelt angol	két tanítási nyelvű
Heti óraszám/évfolyam	5.					6.					7.					8.			
Irodalom	2	2	2	2		2	2	2	2		2	2	2	2		2	2	2	2
Magyar nyelv	2	2+1	2	2		2	2+1	2	2		1	1+1	1	1		1	1+1	1	1+1
Matematika	4	4	4	4		4	4	4	4		3	3	3	3		3	3+1	3	3
Történelem	2	2	2	2/ktny		2	2	2	2/ktny		2	2	2	2/ktny		2	2	2	2/ktny
Állampolgári ismeretek																1	1	1	1
Hon- és népismeret							1	1	1										
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1
Természettudomány	2	2	2	2/ktny		2	2	2	2/ktny		0	0	0	0		0	0	0	0
Kémia											1	1,5	1,5	1,5/ktny		2	1,5	1,5	1,5/ktny
Fizika											1	1,5	1,5	1,5		2	1,5	1,5	1,5
Biológia											2	1,5	1,5	1,5		1	1,5	1,5	1,5
Földrajz											2	1,5	1,5	1,5		1	1,5	1,5	1,5
Első élő idegen nyelv	3	3	3+2	3+2		3	3	3+2	3+2		3	3	3+2	3+2		3	3	3+2	3+2
Célnyelvi civilizáció				1					1					1					1
Ének-zene	2	2	2	2		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1
Dráma és színház												1	1	1					
Technika és tervezés	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1					
Digitális kultúra	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5		5	5	5	5		5	5	5	5		5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27					26					28					28			
Szabadon tervezhető óra	1					2					2					2			
Emelt szintű többletóra				2					2					2					2
Összes óraszám		28	29	30			28	29	30			30	31	32			30	30	32
Maximális órakeret	28					28					30					30			

A két tanítási nyelvű általános iskola helyi tantervének vonatkozó sajátosságok

Az iskola a helyi tantervében a célnyelven tanított tantárgyak körét az alábbiak közül határozza meg:

- a. az 1–2. évfolyamon: ének-zene, technika, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés
- b. a 3–4. évfolyamon: ének-zene, technika, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés, környezetismeret
- c. az 5. évfolyamon: természettudomány, célnyelvi civilizáció, történelem,
- d. a 6. évfolyamon: történelem, természettudomány, célnyelvi civilizáció,
- e. a 7–8. évfolyamon: kémia, célnyelvi civilizáció, történelem.

Ha az iskola a történelem tantárgyat célnyelven tanítja, akkor a történelem tantárgyra vonatkozó tantárgyi kerettantervben foglalt, a magyarság történelmével kapcsolatos tantárgyi tartalmakat és az ahhoz kapcsolódó fejlesztési feladatokat a történelem tantárgyi kerettantervi tematikai egységekhez igazodva magyar nyelven tanítja.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások

Idegen nyelvi választható tantárgyak az angol és a német nyelv. Német nyelv tanulására az 1. évfolyamtól kezdődően van lehetőség, az angol nyelvet 4. évfolyamtól kezdődően tanulhatják iskolánk tanulói.

Csoportbontások esetén a szakmaiság figyelembevételével lehetőség van a csoportok közötti átjárhatóságra. Az adott tantárgy értékelése a csoportbontásos tanórákon 50%-os súlyozású érdemjeggyel számít be a főtantárgy értékelésébe.

2.4. Informális és nem formális oktatási – tanulási forma

Az iskolai és az iskolán kívüli tanulási folyamatokat három kategóriába sorolhatjuk:

- a formális tanulás, amely az oktatási intézményekben, tanítási órák keretében megvalósuló tanulást jelenti,
- a nem formális tanulás, amely szintén szervezett tanulási tevékenység, de a formális képzési kereteken kívül történik,
- az informális tanulás az az egész életen át tartó tanulási folyamat, amelynek során az ember a napi tapasztalatok, élmények összegyűjtésével tesz szert tudásra.

A nevelés, oktatás és képzés szinterei is ennek megfelelően rendkívül változatosak lehetnek a természetes közösségeken túlmenően az intézményeken át a piaci szolgáltatásokig, az egyházi és civil szerveződésekig. Az egyes szinterekhez jól köthető, hogy formális vagy nem formális, esetleg informális tanulási folyamat történik-e az adott keretben, vagy akár ezek együttes hatása érvényesül.

Napjainkban egyre inkább felértékelődik a nem formális és informális tanulás jelentősége, amit intézményünkben is kiemelt feladatként kezelünk, mintaprogramokat alkalmazunk, illetve

magunk is dolgozunk ki olyan „jógyakorlatokat”, melyek a formális tanulási formát támogatják, azok keretein belül szerzett tudásra építenek, de nem formális keretek között valósulnak meg. Ezekben a tanulási formákban kiválóan alkalmazhatók a tantárgyi koncentrációk is, a komplex szemléletmód, illetve az élményszerűen, tapasztalati úton szerzett tudás sokkal hatékonyabb tanulási folyamatot eredményez.

A tantárgyi tanterveinkben, éves munkaterveinkben, tanmeneteinkben is megjelennek a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését célzó, tematikus nem formális és informális programok, alkalmak, mely elvárás valamennyi pedagógus számára a szakmai, tantárgyi tervének kialakításánál.

2.5. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az egyéb foglalkozások keretében olyan lehetőségeket kínálunk tanulóink számára, amelyek segítik a megfogalmazott pedagógiai céljaink megvalósulását, és megfelelő érdeklődés, igény mutatkozik rá.

A foglalkozások időpontjait úgy alakítjuk, hogy a tanulóknak

- a délelőtti órák után legyen 30 perc ideje az étkezésre és pihenésre,
- a tanuló másnapi felkészülését ne akadályozza,
- egy tanulónak lehetősége legyen többféle tevékenység közül választani

2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

1. Iskolánkban a tankönyvek beszerzése, eljuttatása a tanulókhöz külön szabályzat alapján történik. A tankönyvek használatát a Házi rendben szabályozzuk.
2. A tankönyvrendelésnél, a taneszközök kiválasztásánál a Szülői Munkaközösség véleményét ki kell kérni.
3. A tankönyvek kiválasztása a szakmai munkaközösségek közreműködésével történik a következő elvek alapján:
  - feleljen meg az iskola helyi tantervének,
  - több tanéven keresztül használható legyen mind tananyag, mind tartósság szempontjából.
4. Az egyes évfolyamokon a tantárgyi anyagok elsajátításhoz szükséges egyéb taneszközöket (rajz, technika, testnevelés eszközei és felszerelései, füzetek stb.) a szakmai munkaközösségek ajánlásai alapján szerezhetik be a szülők év elején. Ezeket úgy határozzuk meg, hogy a szülőre ne háruljon nagy anyagi teher. Év közben a szükséges eszközökön nem módosítunk.

5. Amennyiben rendelkezésünkre áll anyagi keret, azt a könyvtár bővítésére, további szükséges tankönyvek, tanulást segítő eszközök beszerzésére fordítjuk.

Tan eszközök használata

Nevelő-oktató munkánk során felhasználjuk a rendelkezésünkre álló informatikai eszközöket, egyéb taneszközöket, információ hordozókat. Az oktatáshoz szükséges eszközök, anyagok biztosítása elengedhetetlen a tananyagok elméleti és gyakorlati elsajátításához. Képzésekkel, önképzéssel fejlesztjük az IKT alkalmazását, ismereteinket beépítjük az órai és egyéb foglalkozások tevékenységeibe.

2.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Alapvető feladatunk 1-4. évfolyamon, hogy a tanulók életkori sajátosságaiból adódóan fenntartsuk érdeklődését, kíváncsiságát, természetes motiváltságát az új ismeretek befogadására. Változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával, a tapasztalati úton szerzett ismeretekkel, az érzékelés, észlelés mozzanatainak állandó felszínen tartásával éberren tartjuk természetes kíváncsiságukat. A kötött és kötetlen iskolai tevékenységek kialakítják a tanulók egymáshoz, felnőttekhez, önmagukhoz való viszonyrendszerét. A differenciált fejlesztés minden iskolában tanulót megillet. Különös gondot fordítunk erre az alapozó szakaszban.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó pedagógiai munka természetes folytatása az alsó tagozatos szakasznak. 5-6. évfolyamon hangsúlyos az alapkészségek fejlesztése. A gyermeki gondolkodás még ebben a korban is erősen tapasztalati úton történik. A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

2.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- heti 5 órás testnevelés minden osztályban;
- sportkörök biztosítása egyéb foglalkozások keretében;
- úszásoktatás biztosítása;
- könnyített és gyógytestnevelés biztosítása;
- versenyeztetés.

A heti 5 órás testnevelés szervezés elvei:

- A heti 5 óra testnevelésből maximum két óra megszervezhető délutáni időpontban is úgy, hogy a tanulók egyenletes terhelése és délutáni felkészülése biztosított legyen.
- A tanuló választása alapján iskolai sportkör keretében is, igazolt sportolóként is teljesíthet heti két testnevelés órát.
- Az úszásoktatás időszaka alatt az aznapi testnevelés óra az úszással biztosított.

2.8.1. A tanulók fizikai állapotának mérése

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

1. Az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel.

Az iskolaorvosi vizsgálatok segítenek bennünket abban, hogy a tanulók egészségi állapotáról, testi fejlődésükről képet kapjunk, valamint kiszűrjék a betegségekre utaló kockázati tényezőket.

2. A testnevelési órákon elvégzett mérések.

A testnevelés órákon a fizikai fitsségi mérés eszköze a „NETFIT” rendszer.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során leképezhetők az egyes képességeknél felmerülő hiányosságok. Az így feltárt problémás területek a gyerekek életmódjának ismeretével kiegészítve megfelelő kiindulási alapot biztosítanak az egyén, illetve a közösség felzárkóztató, fejlesztő tervének elkészítéséhez. A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente egyszer történő mérésének kötelezettségét. Időpontját évente az iskola munkaterve tartalmazza.

A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok vezetik úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a Mérés-Értékelés Munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. A mérések elvégzését követő hónapban a testnevelést tanító nevelők szakmailag értékelik az eredményeket, és meghatározzák a következő egy éves időszak kiemelt feladatait.

2.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A Pedagógiai programunkban egyforma súllyal szerepel a nevelés és az oktatás, ezért az értékelést mindkét területen végezni kell.

A tanulók tudásának értékelése részben önértékelést, részben tanári értékelést jelent. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Alapelveink az értékelésben:

- munkák folyamatos és állandó része az ellenőrzés és értékelés
- használjuk az ellenőrzés minél szélesebb körét, annak érdekében, hogy minél több információt szerezzünk a tanulók teljesítményéről: megfigyelés, dokumentumelemzés, szóbeli és írásbeli munkák, következtetések, manuális tevékenységek elemzése;
- legyen folyamatos, kiszámítható, rendszeres, aktuális, tervszerű, legyen természetes kísérője a tanulási-tanítási folyamatnak
- legyen objektív, a motiváció egyik eszköze; törekedjen igazságosságra, méltányosságra
- legyen kiszámítható, segítse elő a rendszeres munkavégzés és felelősségtudat kialakulását
- legyen differenciált, személyre szóló, vegye figyelembe az egyéni képességeket; ne csak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben való fejlődését értékelje
- a tanulóknak legyen elegendő érdemjegye az félévi és év végi osztályzatokhoz.

Az értékelési gyakorlatunkban egyaránt kell használnunk a minősítő és a fejlesztő értékelést annak érdekében, hogy a tanulói teljesítményeket optimalizáljuk.

Diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelést végzünk:

- 1. évfolyamra belépő tanulóink körében a tanulási képességet vizsgálva;
- tanév elején az előzetes tudásszint, a pedagógiai fejlesztő folyamat kiindulópontja meghatározása céljából;
- az emelt szintű idegen nyelv képességcsoportok kialakításakor, a képességszintek meghatározására;
- 1-4. évfolyam végén a matematikai és a magyar, környezet, anyanyelvi képességek feltárása céljából, a felső tagozatba való átmenet megkönnyítése érdekében az osztályfőnökök és szaktanárok együttműködésével;
- Felső tagozaton tanév elején, a tanév során negyedévente és a tanév végén szövegértés mérése történik minden évfolyamon a Humán munkaközösség által meghatározott tantárgy keretein belül, kompetenciamérés matematikából, valamint idegen nyelvből az adott nyelven.

Formatív (fejlesztő, formáló) értékelést végzünk:

- tudáselemek, témák ismeretére irányulva (feleletek, röpdolgozatok, dolgozatok);
- a tanulási eredmények, hibák és nehézségek differenciált feltárásáért;

Szummatív (lezáráó-minősítő) értékelést végzünk:

- a tanítási folyamat nagyobb egységének, témakörök lezárásaként, félévkor; 1-4. évfolyamon év végén, évfolyami szinten egységes, de az egyéni képességeket is figyelembe vevő felmérőlapokkal, melyek elemzése munkaközösségi szinten – típushibák, teljesítési szint – az intézményi év végi értékelés fontos része;
- felsőbb évfolyamba lépés feltételeként;

Évközi értékeléskor minden pedagógus a módszertani szabadság jegyében szabadon alkalmazhat értékelő szimbólumokat. Ezek felhasználási módját, idejét, az értékelést végző szaktanárok döntenek el. A szülőket tájékoztatják ezekről.

Tanulmányi munka értékelésének módjai - Számszerű értékelés

- A 2. évfolyam év végétől a 8. évfolyam végéig a tanulók év közbeni munkáját érdemjegyekkel, félév és tanév végén osztályzattal minősítjük. Ehhez ötfokú skálát alkalmazunk: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2) és elégtelen (1). Rendkívüli helyzetben, indokolt módon a 2. évfolyam végén is alkalmazható szóveges értékelés.
- A magatartás értékelése a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyekkel, a szorgalom értékelése a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyekkel történik.

Általános elvek, szabályok:

- Tanulóinkat mindkét félévben legalább három-öt érdemjeggyel értékeljük. Az érdemjegyszerzés módjai: szóbeli felelet, írásbeli munka, önálló kiselőadás, projektmunka, órai munka, versenyeken való részvétel.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból, minden tanuló munkáját havonta vagy kéthavonta – tantárgyi óraszámától, tanulói hiányzástól függően - érdemjeggyel kell értékelni. A heti 4 vagy annál magasabb óraszámú tárgyaknál legalább havi két érdemjeggyel minősítünk – a magyar nyelv és irodalom külön tárgyként számít értékeléskor. A félévi és év végi osztályzatok kialakításánál a témazáró dolgozatok jegyeit súlyozottan vesszük figyelembe.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőket az adott tantárgyból tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül, alsó tagozaton 2. évfolyam félévétől az elektronikus naplón és a tájékoztató füzetben keresztül.
- A témazáró időpontjáról a tanulókat előre tájékoztatjuk. Egy napon két témazáró dolgozatnál több nem írható, és azt az első négy tanítási órában alsó tagozaton, az első öt tanítási órában felső tagozaton- hatodik órában csak a heti egy órás tantárgy esetén.

A témazáró dolgozatok értékelése az alábbi százalékos arányban történik:

Humán tantárgyak esetén:

100-90% jeles (5)

89-80% jó (4)

79-60 % közepes (3)

59-40% elégséges (2)

39-0% elégtelen (1)

Reál tantárgyak esetén:

100-90% jeles (5)

89-70% jó (4)

69-50% közepes (3)

49-30% elégséges (2)

29-0% elégtelen (1)

Magyar-német két tanítási nyelvű képzésben az első és második évfolyam témát lezáró szintfelmérői az alábbi százalékos arányban történnek:

100-85% jeles (5)

84-70% jó (4)

69-55% közepes (3)

54-35% elégséges (2)

34-0% elégtelen (1)

- Az írásbeli dolgozatok kerüljenek kijavításra 10 munkanapon belül. Ez időn túl a tanuló kérheti, hogy a kapott érdemjegy ne kerüljön beírásra. Kivételt képez, ha a nevelő távolléte miatt nem tartható a 10 munkanap.

Szöveges minősítő értékelés:

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést készítenek a tanítók a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásáról. Az 1. és 2. évfolyamon negyedévente, a munkaközösség által elfogadott *zárt értékelési lapon* a Kréta felületén történik az értékelés. Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.
- Az első évfolyamon év végén *nyílt végű értékelést* készítenek tanítóink, amelyben részletesen értékelik tantárgyanként a tanulók éves teljesítményét szövegesen és tantárgyanként az alábbi értékelő kategóriák szerint:

Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul

- A 4. évfolyamon félévkor az idegen nyelvet szövegesen minősítjük. Értékelése:

Kiválóan teljesített Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul

- A tanulók magatartását, szorgalmát az első évfolyamon és a második évfolyamon félévkor szóvegesen is minősítjük.
- Szóvegesen értékelünk, ha szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséreteket vagy elmarasztalásokat adunk.
- Egész évben kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók tantárgyi értékelése: dicséret.

A szóveges értékelés osztályzatra váltásának módja

Kiválóan teljesített (5), Jól teljesített (4), Megfelelően teljesített (3), Felzárkóztatásra szorul

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén a nevelőtestület jogosult eldönteni az osztályfőnök és az érintett tanítók, esetlegesen fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus véleményét összegezve, hogy a tanuló az évfolyamot megismételni köteles az évfolyam követelményeinek nem teljesítése okán, vagy tanulmányait a 2. évfolyamon folytathatja felzárkóztatás mellett.

A szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal az iskola igazgatója engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a tanuló csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt.

Iskolánk által használt záradékok:

- A minden tantárgyból jeles osztályzatot kapott tanuló „Kimagasló tanulmányi munkájáért nevelőtestületi dicséretben részesült.” bejegyzést kap.
- „Az első évfolyamot szülői kérésre igazgatói engedéllyel megismétli.”

2.9.1. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A napközis és tanulószobai foglalkozások ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozásvezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus segíti a szóbeli tanulást, ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését.

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,

- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot; kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat;
- az egy napra jutó megtanulandó tananyag mennyisége olyan legyen, hogy a napi felkészülés idő alsó tagozaton 1 óránál, felső tagozaton 1-2 óránál ne legyen több;
- hétvége előtt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre;
- az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javítatjuk. A tanuló hiányzása esetén a gyermek, illetve a szülő kötelessége, hogy az adott tárgyat tanító szaktanár segítségét kérve az elmaradt házi feladatokat, órai anyagokat pótolja.

Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra, versenyre készülőknek feladatokat biztosítunk.

2.9.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját az osztályban tanító nevelők egyeztetik.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Projekt, esszé, házi dolgozat, kiselőadás, power point, olvasónapló a tananyag mélyebb elsajátítást segítik elő. A tanulók önálló, illetve nevelői segítséggel megvalósított munkái.

2.9.3. Tanulási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” az 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Digitális országos bemeneti és kimeneti mérések a 4., 5., 6., 7. és 8. évfolyamon a tanév rendjében meghatározott időszakokban.

Mért területek:

- Kognitív
  - Tanulási képesség (1-2. évf.)
  - Művelési sebesség
  - Írás
  - Olvasás
  - Szókészlet
  - Gondolkodás (4. és 6. évfolyam végén)
  - Figyelem (4. és 6. évfolyam végén)

- Affektív
  - Tanulási stílus (**online**)
  - Tanulási motiváció (**online**)
  - Iskolai motiváció (**online**)

2.9.4. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket nem tud felismerni.

2.9.5. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kimagaslóan megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket értelmezi.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a tovább haladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket nem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a 2-8. évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat* használjuk.

A magatartás és a szorgalom értékelésének szempontrendszere

A tanuló magatartásának értékelése

Magatartás		példás	jó	változó	rossz
1.	Fegyelmezettsége	nagyfokú állandó, másokra pozitívan kiható	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2.	Viselkedés kultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivétnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3.	Hatása a közösségre, társas kapcsolatai	pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdeményező	részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó, komisz	negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő
4.	Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	néha hibázik	részben tartja be	sokat vét ellene
5.	Felelősségérzete	nagyfokú felelősségtudat	többnyire erős	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan

Példás a magatartása annak a tanulónak, aki:

- az iskola házirendjét és a tanítói-tanári utasításokat betartja
- a felnőttekkel való kapcsolattartás illemszabályait ismeri, alkalmazza, udvarias, figyelmes, társaihoz való viszonyában betartja az együttélési normákat, illemszabályokat, figyelmes, udvarias,
- az alapvető erkölcsi normák szerint él (becsületesség, igazmondás, megbízhatóság, őszinteség, segítőkészség, kötelességtudat)
- tanórán kívüli alkalmakkor is tudatosan fegyelmezett magatartás jellemzi viselkedésére és külső megjelenésére a kulturáltság jellemző (beszédmodor, hangnem, öltözködés, tisztaság) felelősen beleszól az osztály életébe, szerepet vállal annak tevékenységében
- szívesen segít másokon
- jó cél érdekében képes az együttműködésre képes önmaga és mások reális értékelésére,
- ügyel a kritika és az önkritika helyes arányára
- vigyáz az iskola berendezési tárgyaira, saját taneszközeire, környezete tisztaságára
- tárgyi, természeti környezetét nemcsak megóvja, hanem másokat is erre ösztönöz.

Jó magatartása annak a tanulónak, aki:

- megtartja a házirend szabályait, nem zavarja a tanítási órát
- iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó és udvarias
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos
- bekapcsolódik a közösségi munkába, ha nem is kezdeményező jelleggel
- a rábízott feladatokat becsülettel elvégzi, feladatait a tőle várható módon teljesíti.

Változó magatartású az a tanuló, aki:

- többször megszegi a házirend szabályait
- fegyelmezetlenségével időnként zavarja a tanítási órát
- a közösségi munkában való részvétele hullámzó, aktivitása pillanatnyi kedélyállapotától függ
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- 1-2 óra igazolatlan mulasztása van
- osztályfőnöki figyelmeztetője van.

Rossz magatartású az a tanuló, aki:

- nem tesz eleget a házirend szabályainak
- fegyelmezetlen magatartásával a közösséget demoralizálja, társainak rossz példát mutat
- a közösségi élet nem érdekli, annak munkáját hátráltatja
- a felnőtteknek, tanárainak nem adja meg az őket megillető tiszteletet
- az iskolájára bármilyen módon szégyent hoz
- igazolatlanul mulasztott
- az iskolából engedély nélkül távozik
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle

- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik
- osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokozatú büntetése van.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 2-8. évfolyamon *a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat* használjuk.

A tanuló szorgalmának értékelése

Szorgalom		példás	jó	változó	hanyag
1.	Tanulmányi munka	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag
2.	Munkavégzés	kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlán	megbízhatatlan, gondatlan
3.	Kötelességtudat	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	szinte nincs felszerelése, többnyire hiányos
4.	Többletmunka	rendszeres, érdeklődő	előfordul, hogy ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

Példás szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt, tevékenyen részt vesz, megbízhatóan dolgozik a tanítási órákon és a felkészülés során minden munkáját alaposság, rendszeresség jellemzi.
- törekszik az egyre önállóbb munkavégzésre, majd kialakul benne az önellenőrzés igénye házi feladatait rendszeresen és gondosan készíti el.
- képességeihez, előző eredményeihez viszonyítva fejlődést mutat, jobb eredmény elérésére törekszik.
- felszerelése általában hiánytalan, az előírásoknak megfelelő
- tanári ösztönzésre (de a nélkül is) képes önművelésre, a tanultak kiegészítésére munkafegyelmével, rendszeretével, kötelességtudatával példaként állítható a közösség elé.
- tudatosan készül a továbbtanulásra

Jó a szorgalma annak a tanulónak, aki:

- iskolai munkáját, házi feladatait elvégzi, de nem kifogástalanul
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre dolgozik.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- felszerelése, taneszközei rendetlenek,
- nem hajlandó munkavégzésre, nem kapcsolódik be a munkába
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül

A magatartás és a szorgalom értékelése mindkét tagozaton havonta történik az osztályközösség szintjén, a napközis csoportvezető és az osztályban tanító nevelők bevonásával.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazása

Jutalmazható az, akinek példamutató a magatartása és az osztály, az iskola érdekében közösségi munkát végez. Iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális versenyekben, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt *iskolánk színeiben*. Aktív munkájával hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az írásos jutalmazás formái:

1. *Szaktanári dicséret:*

- iskolai verseny 1-3. helyezés;
  - városi verseny 4. helyezéstől;
  - megyei verseny 11. helyezéstől,
- illetve a pedagógus egyéni mérlegelése alapján.

2. *Osztályfőnöki dicséret:*

- városi versenyeken 2-3. helyezés,
  - megyei versenyeken 7-10. helyezés,
  - területi vagy országos elődöntő versenyeken 11-15.,
  - országos versenyeken 21-30.,
  - nemzetközi versenyeken való részvétel
- illetve az osztályközösség vagy az osztályfőnök döntése alapján.

3. *Diákönkormányzati dicséret*

- iskolai rendezvényeken történő kiemelkedő segítségnyújtásért
- az iskolai diákközösség érdekében végzett tevékenységért

4. *Igazgatói dicséret:*

- városi 1. helyezés,
  - megyei 4-6. helyezés,
  - területi vagy országos elődöntő 7-10. helyezés,
  - országos 11-20. helyezés,
  - nemzetközi 16-25. helyezés,
- illetve a szakmai munkaközösség javaslata alapján.

4. *Nevelőtestületi dicséret:*

A szaktanár javaslatára az intézményvezető és az intézményvezető helyettesek döntése alapján adható az alábbi, illetve kivételes esetekben egyaránt:

- megyei 1-3. helyezés,
- területi vagy országos elődöntő 1-6. helyezés,
- országos 1-10. helyezés,
- nemzetközi 1-15. helyezés,
- nyelvvizsga A vagy B típusa.

A dicséretetek átadása az osztályközösség előtt történik. A kiemelkedő munkát végző tanulók eredményéről az aulában elhelyezett tablón, illetve a honlapon és az iskola facebook oldalán keresztül lehet tájékozódni.

Egyéb jutalmazási módok:

- Iskolánk oklevele ballagáskor.
- Az évfolyam legjobb tanulója: a legjobb – 4,5 feletti tanulmányi eredményt elérő, példás magatartású, a tanulmányi és sport versenyeken a legaktívabb tanuló javasolható. A díj átadása az évvzárón történik.
- Javaslat „Jó tanuló, jó sportoló” városi és megyei díjakra.
- Tanév végén könyvjutalom. A jutalomkönyvekre az osztályokban tanító tanítók, szaktanárok, tanárok tesznek javaslatot: kimagasló tanulmányi eredmény - év végi

osztályzata jeles vagy kitűnő - megyei és országos tanulmányi és sport versenyeken vett részt.

- Ballagáskor könyv, az iskola oklevele: folyamatos kimagasló tanulmányi eredmény - év végi osztályzata jeles vagy kitűnő - megyei és országos tanulmányi és sport versenyeken vett részt. A jutalomkönyvekről, oklevelekről az osztályokban tanítók, javaslata alapján az osztályozó értekezleten döntünk.

Ballagó diákok külön jutalmazása

„Tudással a jövőbe” elnevezésű alapítványi díj

Alapelv: - folyamatos, magas színvonalú tanulmányi munka

- folyamatos magas színvonalú

sporttevékenység. Kaphatja évente egy tanuló, aki:

- országos, nemzetközi tanulmányi versenyeken – egyéni vagy csapat - I-X. helyen szerepel (kivéve a levelezős versenyeket, ha nincs behívásos döntője),
- országos, nemzetközi sportversenyeken I-X. helyen szerepel (egyéni vagy csapat)
- részt vesz „innovatív” munkában, területi vagy országos pályázatokon. Finanszírozza az iskola alapítványa.

„A társakért és az iskoláért” elnevezésű iskolai díj

Kaphatja az az egyén vagy kisebb közösség:

- aki/k közösségi szerveződésekben folyamatosan aktívan szerepel/nek, szervez/nek, irányít/anak, kezdeményez/nek;
- aki/k megyei, országos vagy nemzetközi tanulmányi, sport versenyeken, pályázatokon sikeresen vesz/nek részt, és tanulmányi eredményük kiemelkedő vagy jeles.

Ennek finanszírozását az iskola vállalja magára lehetőség szerint.

Mindkét díj

- odaítélésére írásban javaslatot tehet indoklással az osztályfőnök, a szaktanár, DÖK, az alapítvány kuratóriuma minden tanév májusi iskolavezetőségi üléséig.
- Az „Tudással a jövőbe” díj odaítéléséről az alapítvány kuratóriuma dönt az iskolavezetőség javaslatának figyelembevételével.
- „A társakért és iskoláért” díj odaítéléséről a diákönkormányzat és a nevelőtestület közösen dönt, május hónapban.
- A döntőbizottság fenntartja magának azt a jogot, hogyha nem talál megfelelő személyt (személyeket), akkor a díjat abban az évben nem adja ki. A ki nem adott díj nem vihető át a következő évre.
- A jutalmak összegéről és formáiról minden évben a finanszírozók döntenek, egymás javaslatait és lehetőségeit figyelembe véve.
- Mindkét díj átadásának ideje az iskola ballagási ünnepsége.

A fegyelmezés iskolai elvei

Az a tanuló, aki a kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, a Házi rend előírásait nem tartja be, fegyelmező, illetve fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmező intézkedéseket, fegyelmi büntetéseket súlyuknak megfelelően kell megválasztani és a fokozatosság elvét be kell tartani.

1. Szaktanári figyelmeztetés.
2. Szaktanári megrovás.
3. Szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés
4. Osztályfőnöki figyelmeztetés
5. Osztályfőnöki intés
6. Osztályfőnöki megrovás
7. Igazgatói figyelmeztetés
8. Igazgatói intés
9. Igazgatói megrovás
10. Szabadidős programoktól való távoltage – az osztályfőnök írásos döntése alapján egy-egy alkalomra.

A fegyelmező intézkedések vonatkoznak a tanórán kívüli egyéb foglalkozásokra, az intézmény által szervezett programokra is.

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a tett-arányos büntetés, a fokozatosság elve és a nevelő célzat érvényesül. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, s a tanulót legalább az osztályfőnöki megrovás büntetésben kell részesíteni.

Fegyelmi eljárás

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. Kiskorú tanuló esetén e jogot a szülő gyakorolja.

A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás
- b) szigorú megrovás
- d) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- e) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába
- f) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- g) kizárás az iskolából.

A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza. Az iskolai diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni. A fegyelmi eljárás részletes szabályait az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

2.11. A tanulók továbbhaladása

2.11.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni munkája, ill. érdemjegyei alapján bírálják el. Minden évfolyamon, minden tantárgyból legalább az „elégletes”, illetve „felzárkóztatásra szorul” év végi osztályzatot, szöveges értékelést kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- Elégtelen osztályzat esetén osztályozó, pótló vagy javítóvizsgát köteles tenni a vonatkozó szabályok szerint.
- Egyéni tanrend szerint tanuló osztályozó vizsgát köteles tenni minden tantárgyból.
- Ha a tanuló 4 vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az évfolyamot ismételni köteles.
- A szülő kérésére a tanuló által sikeresen teljesített évfolyam legfeljebb egy alkalommal megismételhető első évfolyamon.
- A gyorsabb haladás két évfolyam követelményeinek teljesítésével is lehetséges.
- Az egyéni tanrend szerint tanuló, illetve javítóvizsgára utalt tanulónak a felkészítéséhez az iskola segítséget nyújt.

2.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: roma.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése megjelenik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc és osztályfőnöki órák tananyagaiban.

Együttműködünk a nemzetiségi önkormányzat képviselőivel pályázatok, szabadidős tevékenységek során.

2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Kiemelt feladatunknak tartjuk a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. Az esélyegyenlőség biztosítása egyrészt a diákönkormányzat a döntésekben való részvétel biztosításával, valamint a gyermekvédelmi felelősök munkájával és gyermekvédelmi szervezetekkel való együttműködéssel.

Feladataink, hogy a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetét folyamatosan figyelemmel kísérjük. Segítsük a családokat abban, hogy a megfelelő anyagi segítséghez hozzájussanak a jogszabályi keretek között:

- ingyenes tankönyvek;

- év eleji taneszköz támogatás;
- tanulmányi kirándulások támogatása;
- javaslat rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósítására, illetve a meglévő kedvezmények nyomon követése;
- szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről az iskolapszichológus segítségével, a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével;
- mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele;
- a tanulók jogainak fokozott védelme, döntési folyamatokban részvételük biztosítása;
- prevenciók tevékenység az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (kábítószer, alkohol, dohányzás);
- rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

2.14. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A Pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot az iskola könyvtárában, az igazgatói irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, szükség szerint felülvizsgálja. A program módosítására az iskola igazgatója, a nevelőtestület bármely tagja vagy közössége, a fenntartó, a szülői munkaközösség, és a diákönkormányzat tehet javaslatot.

A Pedagógiai program módosítását az intézményvezető készíti el a nevelőtestület bevonásával és a fenntartó hagyja jóvá.

A Pedagógiai Programot az **Intézményi Tanács megtárgyalta**. Aláírással tanúsítom, hogy az Intézményi Tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Hajdúböszörmény, 2023. augusztus 30.

.....
Intézményi Tanács képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2023. augusztus 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Hajdúböszörmény, 2023. augusztus 30.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A Középkerti Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Hajdúböszörmény, 2023. augusztus 30.

.....

Varga Judit
igazgató

Fenntartói nyilatkozat

A Középkerti Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola egységes szervezetbe foglalt pedagógiai programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdése g) pontjában biztosított jogkörömben eljárva jóváhagyom.

Hajdúböszörmény, 2023. szeptember 19.

Tóth Lajos Árpád
tankerületi igazgató

P.H.

